

Posudek na rigorózní práci Mgr. Martiny Čákové

Jednání za právnickou osobu

Autorka zvolila za předmět rigorózní práce významné, aktuální a praktické téma, které otázky jednání za právnickou osobu v právní teorii i právní praxi představuje. Vzhledem k šíři tématu se soustředila na analýzu otázek, které jsou v právní praxi živé a v teorii nejednotně řešené. Předložená práce prokazuje hluboké znalosti autorky, cit pro detail a schopnost samostatného juristického uvažování.

Záměrem práce (který autorka vymezuje v úvodu) je poukázat na pojetí současné právní úpravy jednání za právnickou osobu a na problémy, které shledává současná právní teorie. V předložené rigorózní práci autorka použila metody obvyklé pro vědecké zpracování tématu, tj. zejména metodu analytickou, deskriptivní završené syntetickým závěrem.

Práce má promyšlenou a logickou stavbu. Autorka nejprve vysvětluje základní pojmy práce, k nimž řadí pojem osoby, právního jednání a jeho náležitosti, aby následně podala fundovaný výklad o právnické osobě, teorii právnických osob a jejich základní členění podle občanského zákoníku a podle zákona o obchodních korporacích. Těžiště výkladu spočívá pak v kapitole třetí, která se věnuje-jak odpovídá názvu práce – jednání za právnickou osobu. V této části práce obohacuje současný stav poznání standardně se objevujících v odborných pracích.

Orgány právnických osob a jednatelské oprávnění v zakladatelském jednání pak logicky na tuto stěžejní partii navazují. Vady právního jednání (neplatnost a zakladatelském pak výklad ukončují před závěrečným shrnutím práce.

I když těžiště práce je svázáno s občanským zákoníkem, povaha tématu vyžaduje nejen důkladnou znalost zákona o obchodních korporacích, nýbrž i právní úpravy předchozí. Obojí autorka přesvědčivě prokázala na řadě míst výkladu, aniž by slevila z přesného teoretického vymezení s praktickými důsledky

Otázka, která je stále v teorii diskutovaná a která souvisí s novou koncepcí pojetí právnických osob (teorie fikce) je právní povaha zastoupení právnické osoby statutárním orgánem; tj. zda se jedná o zastoupení zákonné či smluvní. Autorka se této otázce fundovaně a přemýšlivě věnuje a seznamuje čtenáře i se stanoviskem soudní praxe, podle které jde o

zastoupení sui generis. Považuje autorka tento názor za definitivní? Zkušenosti napovídají, že je-li něco označeno jako „ sui generis“, tak jen proto, že není poskytnuta jednoznačná a přiléhavá odpověď. Z tohoto pohledu jsou opodstatněná kritická slova autorky na změnu právního pojetí právního jednání za právnickou osobu (s.112). Souhlasit lze rovněž s jejími výhradami k ustanovení § 159 odst. 2 občanského zákoníku.

Posuzovanou práci považuji za velmi zdařilou, která prokazuje fundované odborné zázemí autorky jakož i výbornou znalost právní praxe. K nesporným kladům práce patří samostatnost autorky, která na řadě míst formuluje vlastní názor dobře argumentačně podložený. K dalším kladům patří i pečlivě vedený poznámkový aparát a bohatý přehled použitých zdrojů.

Práci, která splňuje kritéria vyžadovaná pro tento druh prací, doporučuji k obhajobě. Závěrem konstatuji, že jde o výborné zpracování velmi obtížného tématu, který-budiž mi dovoleno poznamenat – činí studentům právnické fakulty velké problémy při zkouškách. K rozpravě navrhuji problematiku a využitelnost zastoupení právnické osoby opatrovníkem.

V Praze dne 18.11.2020

prof. JUDr. Jan Dvořák, CSc.